

حقابقی از حجاب
و
روش های ترویج آن

پدیدآور:
زهرا بهتوئی

سرشناسه: بهتویی، زهرا، ۱۳۳۰ - ۱۳۸۸.
عنوان و نام پدیدآور: حقایق از حجاب و روش‌های ترویج آن/
نام پدیدآور زهرا بهتویی.
مشخصات نشر: تهران: انتشارات غنچه، ۱۳۹۱..
مشخصات ظاهری: ۱۳۶ ص: ۱۴/۵×۲۱/س.م.
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۶۳۳-۷۱-۹
وضعیت فهرست نویسی: فیفا
موضوع: حجاب
رده بندی کنگره: ۱۲۹۱ ح ۷ ب ۹/۱۷/ BP۲۳۰
رده بندی دیویی: ۳۹۷/۶۳۶
شماره کتابشناسی ملی: ۳۰۸۸۳/۶

انتشارات غنچه

- عنوان: حقایق از حجاب و روش‌های ترویج آن
- مؤلف: زهرا بهتویی
- قیمت: ۶۵۰۰۰ ریال
- نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۱
- شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
- شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۶۳۳-۷۱-۹

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

درباره‌ی مؤلف

زهرابهنوی در سال ۱۳۳۰ در شهرستان قزوین، در خانواده‌ای متدین و ساده‌زیست چشم به جهان گشود. ایشان دوران تحصیلات مدرسه را در زادگاه خود پشت سر گذاشتند و پس از پایان آن و اخذ مدرک فوق دیپلم علوم انسانی از دانشگاه الزهراء (س) در سال ۱۳۵۱ به مدت ۷ سال مدیریت دبیرستان دخترانه‌ی رسالت را عهده‌دار شدند و پس از آن نیز در سال ۱۳۷۱ موقتاً به اخذ مدرک کارشناسی در رشته‌ی الهیات و معارف اسلامی از دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) قزوین گردیدند.

علاقه‌ی شدید ایشان به دین و عمل به دستورات آن، به حدی بود که در دوران رژیم پهلوی به خاطر حجاب کاملی که داشتند و تبلیغ آن در بین دختران دبیرستان، به مدت یک سال از طرف مدیریت دبیرستان از تحصیل محروم گشتند. دغدغه‌ی مذهبی ایشان باعث گردید، در همان دوران نوجوانی احکام به سبیل بیات "دو شیرمکان زینب کبری (س)" نمایند. اقبال جلسات این بیات از طرف دختران، به گونه‌ای بود که مدت کوتاهی راه‌های متنی به آن از شدت ازدحام جمعیت بسته می‌شد.

وی در سال ۱۳۵۱ با مادی از جنس شهادت و ایثار، قدرت الاهی‌گویی و صلوات نمودن و فعالیت‌های مذهبی و تبلیغی علیه رژیم پهلوی را، در کنار آن بزرگوار و با قدرت و شدت بیشتری ادامه دادند. شدت

مبارزات انقلابی این دوزرگوار تاحدی بود که برای محدود کردن سرچشمه ایشان؛ به مدت دو سال از طرف رژیم پهلوی به شهرستان الیگودرز تبعید گردیدند. با پیروزی انقلاب اسلامی، فعالیت های مذهبی ایشان گسترده تر گردید. در سال ۱۳۶۰، به سرزنگوارشان در حال عزیمت به جلدی تفسیر قرآن توسط گروهی منافقین به درجی رفیع شهادت نال گردیدند.

این حادثی تلخ همانگونه که پیشین خلی در تقسیم و ارادی ایشان وارد ننمود و پنهان جلدات؛ با شور و حال فراوان ادامه یافت، تا جایی که در سال ۱۳۶۲ و در دوران جنگ تحمیلی برای تبلیغ وحدت است اسلامی به مناطق گردنشین اعزام گردیدند.

در کنار محبوبیت و مشورت فراوانی که پیدا کرده بودند، مانع خویش را از دست ندادند. یکی از شاگردان ایشان نقل می کند که: "روزی از ایشان پرسیدم چگونه موفق به کسب مدارج بالای دینی و اخلاقی شویم؟ ایشان با جدیت و تواضع کامل فرمودند: به من نگاه کنید، هر کاری من کردم، شما کنید، مسلماً به مقصود خواهید رسید."

تریت صد سالگرد و گرایش آنها؛ به دین و مذهب و حجاب از توفیقاتی است که سبب تناسباتی خواهد شد که با اخلاص کامل و بهت فراوان قدم در این وادی می نهند و ایشان از جلدی آن اشخاص بودند. فصل جدید زندگی ایشان با بهمنشینی و تلمذ از محضر عارف واصل، حضرت آیت الله سید احمد فرجی (ره)، نمایندوی حضرت امام خمینی (ره) در کشور سوریه، آغاز گردید.

وی در سال ۱۳۷۰ به کشور سوریه مهاجرت نمود تا باقی فعالیت های خالصانه ی خود را به دین و تبلیغ آن راد

محضر مبارک حضرت زینب (س) و نیز حضرت رقیه (س) ادامه دهند.
برگزاری جلسات منظم و همگی تفسیر قرآن و اخلاق و نیز تدریس قرآن و معارف در مطلق مختلف
تخصصی سوریه، از دیگر توفیقات ایشان بود.

ایشان در سال ۱۳۸۴ در پی درمان بیماری، به ایران بازگشتند و پس از تحمل رنج و درد فراوان در تاریخ
۱۳۸۸/۸/۲۶ دیده از جهان بستند.

کتاب حاضر از دست نوشته‌های ایشان است که پس از رحلت آن بزرگوار، به همت دوستان
مخلص و صمیمی ایشان، تهیه و آماده گردید که ان شاء الله در دست نوشته‌های ایشان در آینده‌ای نزدیک به چاپ
خواهد رسید. امید است روح آن مرحومه از غم کفایتی که در تهیه و چاپ این اثر مساعدت نمود، شاد و راضی و
اجر و ثواب کافی و وافی نصیب ایشان گردد.

علاءالدین سید سجاد فخری

بهمن ۱۳۹۱

فهرست مطالب

مقدمه.....	۱۰
حجاب در لغت.....	۲۱
حجاب در اصطلاح شرع.....	۲۱
بی حجابی.....	۷۷
پیامدهای شوم بدحجابی.....	۷۷
گوشه‌ای از پیامدهای شوم	
بی حجابی.....	۷۷

فصل اول

فصل سوم

حکمت و فلسفه حکم حجاب.....	۲۴
الف - هدف و فلسفه و جرب حجاب اسلامی.....	۲۴
ب - حدود پوشش در قرآن.....	۲۸
ج - استثنائات در پوشش.....	۲۹
د- پوشش در ادیان.....	۳۳
حجاب از نظر قرآن، فطرت و عقل.....	۴۰
الف حجاب از نظر قرآن.....	۴۰
ب - حجاب از نظر فطرت.....	۴۷
ج - حجاب از نظر عقل.....	۴۸
وظایف مردان، زنان و والدین (خانواده).....	۸۶
الف - وظایف مردان.....	۸۶
ب - وظایف زنان.....	۹۴
ج - وظایف والدین (خانواده).....	۱۰۴
وظایف مسئولین و مربیان جامعه.....	۱۰۹
راه های صحیح درمان بی حجابی.....	۱۰۹
سخنی درباره‌ی حجاب برتر.....	۱۲۳
سخنی با خواهران مسلمان.....	۱۲۴
فهرست منابع.....	۱۳۴

فصل دوم

عقل و عوامل بی حجابی.....	۵۲
الف - عوامل بیرونی.....	۵۴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

«الحمد لله والصلوة على رسول الله وعلى آله خلفاء الله»

۱- خداوند بزرگ به مقتضای ربوبیت خود، برای تربیت بشر و رساندن او به کمال شایستگی خویش، یک سلسله عبادات و وظایف اخلاقی معین فرموده است تا آدمی در سایه‌ی عمل به آن عبادات و بکار بستن وظایف اخلاقی به کمالی که برای آن آفریده شده است برسد، و بهره‌ی خود را از لذایذ روحی و معنوی درعالم دنیا و جهان آخرت بدست بیاورد، زیرا تا وقتی که بشر گرفتار رذیلت‌های اخلاقی است و کردارهای زشت و ناروا گریبان گیر اوست، نیروهای معنوی و قوای روحانی او همچنان در مرحله‌ی استعداد باقی مانده و پا به عرصه فعلیت نخواهد گذاشت، و تا چنین نشود و استعدادها ظهور نکند، بواسطه‌ی نداشتن سنخیت باعالم معنا درک آن لذایذ و نعمت‌ها برای او امکان پذیر نخواهد بود. همچون مرد عامی و بی‌سوادی که او را به کتابخانه‌ای برند که پر از گنجینه‌های دانش و علوم بشری باشد و یا در کنار فیلسوفی جایش دهند که جهانی از دانش بوده و پیچیده‌ترین مسائل فلسفی را به نیروی دانش خود حل کند، آیا این فرد عامی و درس‌نخوانده از آن کتابخانه و این دانشمند بهره‌ای می‌برد؟ هرگز نه، بقول عارف شیرین سخن شیراز:

زمیوه‌های بهشتی تنعمی نبرد

هر آنکه سیب زنخدان شاهی نگزید

۲- هر چند آفریدگار از آفرینش جهان، هدفی شخصی ندارد و به حکم

غنای ذات و بی‌نیازی مطلق که او را است هدفی که فایده و سود آن
به ذات مقدس بازگردد نمی‌تواند وجود داشته باشد:
دایما او پادشاه مطلق است

در کمال عزّ خود مستغرق است
اوبسرناید ز خود آنجا که اوست
کی رسد عقل وجود آنجا که اوست

ولی در عین حال مسلماً آفرینش بی‌هدف نیست و هرگز نمی‌توان گفت
که جهان خروشان هستی و کالخ با عظمت وجود، بی‌هدف است. آنجا که
خداوند بزرگ می‌فرماید:

«وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ
وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ»^۱

ما آسمان‌ها و زمین و آنچه را که میان آنهاست به ازبجه نیافریدیم بلکه
آفرینش آنها بحق و راستی است ولی بیشتر مردم از آن غافلند.

هدف از آفرینش هرچه باشد مسلماً انسان در میان آفریدگان برای
هدفی بالاتر و مقامی بالاتر آفریده شده است، مقامی که تنها انسان توان
تحمل آن را دارد، نه زمین با کوه‌های سربه آسمان کشیده‌اش و نه آسمان
با منظومه‌ها و کهکشان‌هایش.

دیگران قرعه‌ی قسمت همه برعیش زدند

دل غمدیده‌ی مابود که هم برعم زد

نظری کرد که بیند به جهان صورت خویش

خیمه در مزرعه‌ی آب و گل آدم زد

۳- برای رسیدن به این تکامل، مکتب‌ها و روش‌هایی از طرف افراد که مدّعی تربیت بشر بودند - از انبیاء الهی و دیگران - مطرح شده است که بررسی آنها خارج از هدف ماست و آنچه از نتیجه‌ی بررسی دقیق و همه‌جانبه در روش‌های ارایه شده از طرف غیرانبیاء می‌توان در یک جمله خلاصه کرد آنست که هیچ کدام از آنها خالی از افراط و تفریط نبوده و نتوانسته است غریزه‌ی حبّ کمال را در نهاد بشر اشباع کند.

در این میان پیامبران و سفیران الهی راه تکامل را تنها در عبودیت و بندگی تعیین کرده‌اند تا آنجا که از پیشوای گرامی شیعه نقل شده است که فرمود:

«الْعُبُودِيَّةُ خَوْصَرَةٌ كُنْهَهَا الرُّبُوبِيَّةُ»

بندگی خدای متعال گوهر نابینایی است که هر کس در فروغ آن رهروی کند سرمنزلش سریم گریای ربوبی است.

بولای تو که گر بنده‌ی خویشم خوانی
از سر خواجگی کون مکان برخیزم

۴- باور این نکته که شرط قبول اکثر عبادات و اعمال بندگان از جانب خداوند متعال، دانستن فلسفه آنها می‌باشد و عبادت کورکورانه و خالی از معرفت چندان بکار نخواهد آمد، انسان را بر آن می‌دارد که ضمن آگاهی - هر چه کاملتر - از فلسفه‌ی سر عبادات، اولاً در عمل به تکالیف الهی موفق‌تر باشد و ثانیاً علم به اسرار عبادات همراه با عمل به آنها حصول به مقامات معنوی و کسب درجات متعالی را میسرتر می‌سازد. از جمله احکامی که در کتب آسمانی و مهم‌تر از همه قرآن به طور صریح برای زن بیان شده، حکم حجاب است.

حجاب و پوشش برای بانوان - به ویژه حجاب برتر - و توجه به حریم عفاف و حراست آن، از اصلی‌ترین سنگر زنان و از مهم‌ترین و عمیق‌ترین و سودمندترین قانون الزامی آفرینش برای آنها و جامعه است. و به عبارت روشن‌تر، حجاب و پوشش، یکی از محکم‌ترین سنگرهای سعادت و پیروزی و رستگاری زنان و جامعه است، که اگر این سنگر آسیب ببیند و یا فرو ریزد، عوامل سعادت، پاک‌زیستی و شرافت آنها فرو ریخته و با آسیب جدی می‌بیند، و قطعاً آنها بدون این سنگر، در سرایشی سقوط و انحراف قرار گرفته و موجب آلودگی خود و جامعه خواهند شد.

لِزوم پوشیدگی زن در مقابل مردان بیگانه و داشتن حجاب، برای بانوان از سن تکلیف، از مسائل مهم دینی است. فلذا تعیین حدود حجاب برای زنان، با استناد به قرآن و روایات، به منظور ارائه راهکارهایی که بر اساس آن پوشش شرعی بانوان تأمین گردد، از اهمیتی خاص برخوردار است.

به طور قطع و مسلم، حضور زنان در جامعه در مواقع ضرورت و برای رفع حوائج آنها، امری است که از نظر شرع مقدس اسلام جایز شمرده شده است. اما این حضور، با رعایت موازین و حفظ حدود شرعی در پوشش و حجاب آنان مجاز می‌باشد.

قرآن کریم پس از آن که این حدود را در پوشش بانوان معین و مشخص نموده، هدف از رعایت این موازین و معیارها را نیز بیان فرموده است. چنان که در سوره‌ی احزاب آیه‌ی ۵۹، پس از بیان حکم حجاب و تعیین حدود آن می‌فرماید که این پوشیدگی باعث می‌گردد که زنان مؤمنه به حیا و عفاف شناخته شوند و مورد آزار و اذیت ناهالان و فاسقان قرار نگیرند. فلذا، بخش عمده‌ی تأمین امنیت اجتماعی زنان در گرو داشتن

حجاب و پوششی مناسب و در شأن یک بانوی باعفت و مؤمنه است.

«يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا»

ای پیامبر به زنان و دخترانت و به زنان مؤمنان بگو پوششهای خود را بر خود فروتر گیرند این برای آنکه شناخته شوند و مورد آزار قرار نگیرند (به احتیاط نزدیک تر است و خدا آمرزنده‌ی مهربان است).

از طرف دیگر چنان که در قرآن سوره‌ی احزاب، آیه‌ی ۵۳ آمده، رعایت حدود حجاب و قائل شدن حریم بین مردان و زنان، طهارت قلب و درون را برای مردان و زنان تضمین می‌نماید.

«وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَاسْأَلْنَهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ ذَلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ»

و چون از زنان (پیامبر) چیزی خواهید از پشت پرده از آنان بخواهید این برای دل‌های شما و دل‌های آنان پاکیزه‌تر است.

بدیهی است که توجه به این امر مهم و حیاتی باعث می‌گردد که از توانمندی‌های زنان در امور اجتماعی به بهترین نحو استفاده گردد و در عین حال، سلامت روانی و اخلاقی زن و به تبع آن سلامت جامعه اسلامی تأمین گردد.

۵- در پایان به این نکته‌ی مهم باید اشاره نمود که انسان به عنوان خلیفه‌الله باید مدّتی از عمر خود را به آموختن علم اخلاق صرف کند.

ممکن است شیطان در مقام نیرنگ به ما بگوید هر چه بیستر بدانی مسئول‌تر می‌شوی و گناهت سنگین‌تر. زیرا یک گناه عالم ممکن است با چندین گناه جاهل برابری کند و عذر جاهل در نزد پروردگار زودتر

پذیرفته می‌شود تا عالم.

در جواب این مطلب به دو نکته اشاره می‌کنیم تا این شبهه که مانند فرار سربازان از میدان جنگ عمل می‌کند، بر طرف شود.

نخست آنکه شیخ حرّ عاملی در کتاب "جواهر السیفه فی الاحادیث القدسیه" نقل می‌کند:

"خدای سبحان می‌فرماید: نگوئید که می‌ترسیم بدانیم و عمل نکنیم، بگوئید امیدواریم که بدانیم و عمل کنیم زیرا من هر علمی که به شما داده‌ام به منظور رحمت بر شما بوده است."

پس باور این نکته که آموختن علم، رحمت خداوندی است و هر چه انسان در راه آموختن علوم الهی سعی و کوشش کند در حقیقت درهای رحمت الهی را به روی خود گشوده است، انسان را تشویق به آموختن می‌نماید.

دوم آنکه بهانه‌ی جهل و ندانستن، در نزد پروردگار برای هر کس قابل قبول نیست. شاید کسی که در محیط خانواده گی و اجتماعی سطح پائین رشد کرده باشد و از امکانات کافی برای آموختن و علم‌آندوزی بهره نبرده باشد، بتواند عذری در نزد پروردگار بیاورد، اما مسلماً عذر و بهانه‌ی کسی که از امکانات مادی و معنوی و جسمی و... بهره‌مند بوده است و می‌توانسته که این مهم را انجام دهد ولی شانه از زیر بار این مسئولیت خالی کرده است، نمی‌تواند مورد قبول خداوند قرار بگیرد.

هنگامی که خداوند نعمتی می‌دهد، انتظار استفاده از آن نعمت را هم دارد. کسی که از هر لحاظ می‌تواند وقت و عمر خود را در راه کسب علم و دانش الهی صرف کند، اگر نکند کفر نعمت و در حق خود جفا کرده است و مسلماً در روز حساب و کتاب باید پاسخگوی پروردگار باشد.

تاریخچه‌ی حجاب

وقتی به صحنه‌ی تفکرات عالم نگاه و بینش اسلام را مشاهده می‌کنیم، به روشنی درمی‌یابیم که جامعه‌ی بشری هنگامی خواهد توانست نسبت به مسأله‌ی زن و رابطه‌ی زن و مرد، سلامت و کمال مطلوب خود را پیدا بکند که دیدگاه‌های اسلام را بدون کم و زیاد و بدون افراط و تفریط درک و کوشش نماید آنها را ارائه کند.

اسلام می‌خواهد که رشد فکری، علمی، اجتماعی، سیاسی و ... بالاتر از همه فضایی و معنوی زنان، به حدّ اعلیٰ برسد و وجودشان برای جامعه و خانواده‌ی بشری - به عنوان یک عضو - حدّ اعلای فایده و ثمره را داشته باشد. همه‌ی تعالیم اسلام از جمله مسأله‌ی حجاب، بر این اساس است. مسأله‌ی حجاب، به معنای منزوی کردن زن نیست، اگر کسی چنین برداشتی از حجاب داشته باشد، برداشتش کاملاً غلط و انحرافی است. مسأله‌ی حجاب، به معنای جلوگیری از اختلاط و آمیزش بی‌قید و شرط زن و مرد در جامعه است. این اختلاط، به ضرر جامعه و به ضرر زن و مرد - به خصوص زن - می‌باشد.

حجاب به هیچ وجه مزاحم و مانع فعالیت‌های سیاسی و اجتماعی و علمی نیست، دلیل عینی‌اش هم، زنان در سطح بالای علمی در جامعه‌ی اسلامی ما می‌باشند.

در جامعه‌ی اسلامی ما باید مسائل ارزشی اسلام احیا شود که حجاب یکی از مهمترین آنهاست و خود مقدمه‌ای برای مسائل بالاتر این که اسلام آنقدر در این مسأله پافشاری می‌کند به خاطر آن است که حفظ حجاب به زن کمک می‌کند تا بتواند به آن رتبه‌ی معنوی عالی خود برسد و دچار لغزشگاه‌های بسیار لغزنده‌ای که سر راهش قرار داده‌اند، نشود و یا اگر شد به سلامت از آنها عبور کند.

اسلام معتقد است که مرد و زن باید یک مرزبندی میان خودشان در جامعه داشته باشند، زیرا اگر این حساسیت اسلام نسبت به روابط و نوع اختلاط مرد و زن رعایت بشود، همه‌ی کارهایی که مردان می‌توانند در عرصه اجتماعی انجام بدهند، زنان هم - اگر قدرت جسمانی و شوق و فرصت‌اش را داشته باشند - می‌توانند انجام بدهند. برای رسیدن به این مطلوب باید زنان، مردان، خانواده، مسئولین و مربیان جامعه به وظایف خود در این زمینه آشنا بشوند و به دستورات رسیده در این مسأله عمل کنند.

مسأله‌ی حجاب که یک دستور دینی و از مسائل مهم جامعه‌ی ما است، با بسیاری از مسائل پیوند خورده و دارای ابعاد سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی شده است. این حکم همواره به عنوان یک مسأله جنجال‌برانگیز و پرهیاهو در بین طرفداران و مخالفان حجاب مطرح بوده است. حتی دشمنان ما به این مسأله توجه زیادی دارند و علت توجه آنها به مبارزه با حجاب، این است که، حجاب به عنوان یکی از مهم‌ترین نشانه‌های اصالت و مقاومت فرهنگی در برابر جهان‌خواران محسوب می‌شود.

از طرفی همه‌ی مردم به این مسأله یکسان نمی‌نگرند و نیز همگی در رعایت و التزام به آن یکسان عمل نمی‌کنند. عده‌ای کاملاً مقتدند و عده‌ای تا حدودی آن را رعایت می‌کنند و عده‌ای هم هیچ قید و بندی نسبت به آن ندارند، بلکه گاهی مخالفت هم می‌کنند.

این مسأله از آن جهت که خطابش با زنان است، به نیمی از جمعیت جامعه مربوط است، و از آن جهت که در تنظیم روابط زن و مرد نقش دارد به همه افراد جامعه مربوط می‌شود.

تاریخ پوششش با تاریخ خلقت انسان آغاز می‌گردد؛ به دیگر سخن،

بدین سان اکثریت قریب به اتفاق زنان کشورها و مذاهب مختلف تا قبل از رنسانس دارای حجاب بوده‌اند.

پس از رنسانس و انقلاب علمی - صنعتی و نیز جنگ جهانی دوم به تدریج زمینه‌ی لازم در اروپا فراهم گردید و با وقوع نهضت به اصطلاح آزادی زنان! کنار گذاشتن حجاب مورد تشویق و تکریم قرار گرفت؛ واقعیت این بود که کارخانه داران بزرگ برای استفاده از نیروی کار ارزان قیمت زنان و امکان حضور آنان در محیط کار، تبلیغات وسیعی را آغاز کردند و زنان نیز که از حقیقت امر ناآگاه بودند برای دست یافتن به حقوق از دست رفته‌ی خویش، تلاش فراوانی نموده و موج جدیدی را به وجود آوردند که «نهضت زنان برای آزادی» نامیده شد و درباره‌ی ضرورت آن تبلیغات وسیعی در جراید و مطبوعات انجام گرفت.

بر این اساس از نظر تاریخی، موج جدید و شکل نوین بی‌حجابی از قرن نوزدهم آغاز شده است.

دامنه‌ی این اقدامات کم کم کشورهای اسلامی را نیز فرا گرفت. نخستین کشور اسلامی که به صورت رسمی اقدام به کشف حجاب بانوان نمود، افغانستان بود.

دومین کشور ترکیه بود که پس از سقوط دولت عثمانی، کمال آتاتورک در سال ۱۳۱۳ فرمان منع حجاب را صادر نمود.

در ایران نیز رضاخان در هفدهم دی ماه ۱۳۱۴ به صورت رسمی کشف حجاب را اجرا نمود.

حجاب در لغت

واژه‌ی حجاب هم به معنی پوشیدن است و هم به معنی پرده و حاجب بیشتر استعمالش به معنی پرده است. حجاب به معنی پوشش، روگیری، ستر و عفاف نیز آمده است.^۱

حجاب در اصطلاح شرع

در اصطلاح شرع، پوشیدن زن، خوشتن را از مرد نامحرم نگاه داشتن می باشد و از دستورات اکید شرع مقدس اسلام و از ضروریات و بدیهیات این دین و همه‌ی ادیان آسمانی است.

فقها، چه در کتاب "الصلوة" و چه در کتاب "النکاح" که متعرض این مطلب شده‌اند، کلمه «ستر» را به کار برده‌اند نه کلمه حجاب را.

صاحب کتاب لسان العرب، حجاب را به معنای پوشش گرفته و زن محجبه را زنی می‌داند که به وسیله‌ای پوشیده شده است. در فرهنگ معین و فرهنگ عمید نیز به معنی پرده و ستر و چادری که زنان سر تا پای خود را بدان پیوشانند و همچنین به معنی روپوش آمده است.^۲ شهید مطهری می‌فرماید:

کلمه حجاب هم به معنی پوشیدن است و هم به معنی پرده و حاجب. بیشتر استعمالش به معنای پرده است. این کلمه از آن جهت مفهوم پوشش می‌دهد که پرده وسیله پوشش است و شاید بتوان گفت که به حسب لغت هر پوششی حجاب نیست، بلکه پوششی حجاب نامیده می‌شود که از طریق پشت پرده واقع شدن صورت گیرد.^۳ استعمال کلمه حجاب در مورد پوشش زنان اصطلاحی نسبتاً جدید

۱- حسینی دشتی، سید مصطفی - معارف و معاریف - دوره‌ی ۵ جلدی - جلد ۲ - ص ۸۴۶

۲- محمد آشنایی، علی - حجاب در ادیان الهی - ص ۱۷.

۳- مطهری، مرتضی - مسأله‌ی حجاب - ص ۶۳.

است. در قدیم و مخصوصاً در اصطلاح فقها، کلمه ستر به معنی پوشش به کار می‌رفته است. بنابراین علاوه بر معنای قدیم حجاب تحت عنوان پرده و حایل، امروزه اصطلاحاً تنها به معنای پوشش خاص زنان است.^۱

زینت

زینت به معنی زیبایی در مقابل زشتی است و شامل هر نوع زینت و آراستگی، از طبیعی و عارضی، از لباس و بدن و زیورآلات خواهد شد، و زینت در زن آن زیبایی‌ها و نیکویی‌هایی است که آشکار می‌شود.^۲

بنابراین واژه‌ی زینت هم شامل زینت‌های طبیعی مانند صورت، بازوان، سینه و ... و هم شامل زینت‌های اکتسابی مانند آرایش‌ها و لباس و زیورآلات خواهد شد.

حجاب

ارباب لغت و مفسران برای کلمه‌ی حجاب چند معنی ذکر کرده‌اند:
۱- جامه‌ای است که از روسری بزرگ‌تر و از عا کوچک‌تر است که زن به وسیله‌ی آن سر و سینه‌اش را می‌پوشاند.
۲- پیراهن و یک جامه‌ی گشاد و بزرگ برای زن که از ملحفه کوچک‌تر است و یا روپوشی مانند ملحفه که زنان به وسیله‌ی آن تمام جامه‌های خود را می‌پوشانند و یا به معنی چارقد است.^۳

۱- جعفری کادبجانی، نسرین - پوشش زنان در ایران - ص.

۲- محمدی اشتهاردی، محمد- حجاب بیانگر شخصیت زن - ص ۱۶ (به نقل از التحقیق فی کلمات القرآن، ج ۴، ص ۲۷۵).

۳- همان (به نقل از لسان العرب - واژه‌ی جلب - ج ۲، ص ۴۱۷).